

СОВЕТ ПЕЧИЩИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Исламбурганов, д. 15 а, с. Печищи,
422192

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ
ПЕЧИЩИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Исламбурганов ур. 15 ага йоган Печищи авылы,
422192

Тел: (8432) 30-1-48, Факс: (8432) 30-1-48

РЕШЕНИЕ

20.03.2023

с. Печищи

КАРАР

№ 30-161

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Печищи авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
турындагы нигезләмәне раслау хақында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия
Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль
турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан
Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Печищи авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районының
Печищи авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Печищи авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмәне расларга (1 нче кушымта)

2. Олы Меми авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 ноябрәнән № 14-78 карары
белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының
Печищи авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Печищи авыл жирлегенең рәсми сайтында, Татарстан
Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында, Печищи авыл
жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуну Печищи авыл жирлегенең социаль-
мәдәни, законлылык һәм хокук тәртібе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,

ТР Югары Ослан муниципаль районы

Печищи авыл жирлеге башлыгы

Е.В. Рахматулина

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Печищи авыл
жирлеге Советының
2023 елның 20 марттыннан
№ 30-161 карарына
1 кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Печищи авыл
жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Печищи авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба – контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеген төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба – төзекләнדרү кагыйдәләрен), рөхсәт документларындагы таләпләрне, гамәлдәге законнар нигезендә үтәргә тиешле документлар таләпләрен үтәү тора (алга таба – мәжбүри таләпләр), шулай ук контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижеләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәлешә тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Печищи авыл жирлегенә Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле Башкарма комитетның вазыйфай затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук Башкарма комитет житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» гы 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокуклы, бурычлы һәм жаваплы.

1.5. Төзекләнדרү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләнדרү кагыйдәләренә түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торақ булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән җир эшләрен башкару тәртібенә туры китереп бирелә торган җир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә җир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләргә тәмин итү, җәяүлеләрнең һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, җир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- Төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә транспорт чаралары урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);

3) җирлек территориясен кышкы чорда җыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, наледидан һәм сосулкалардан чистарту чараларын үткәргән дә кертеп;

4) карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәҗбүри таләпләргә кертеп, җәйге чорда җирлек территориясен җыештыру мәҗбүри таләпләре;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә җир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән кисү билеты нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (алу), кисү билеты нигезендә һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утырту рөхсәте буенча мәҗбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утырту рөхсәте) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны туплау өчен мәҗбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәҗбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәҗбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, җиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең,

корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзеклөндөрүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Өлеге Нигезләмәдә төзеклөндөрү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзеклөндөрү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Өлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив капкалар (коймалар).

1.8. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

муниципаль контрольнең өлеге төрен гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый, барлык планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзеклөндөрү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зарар) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотыла торган затларга җиткерү, аларны үтәү ысуллары.

2.3. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чараларын үткөрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зарар) китерү куркынычы яки мондый зыян (зарар) китерү

ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чараларын үткөрү турында карар кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

2.5. Төзеклөндөрү өлкәсендә башкарма контроль башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлгә) «Интернет " мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтөрөндө (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кулзәтчөлөгә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йө профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткөрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзеклөндөрү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуну гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәләшен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка өверелгән мәгълүмат мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертөрләрәк мөрәҗәгатьләре башкарма комитетка кәргән очракта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, башкарма комитет җитәкчесе яки вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) контроль сатып алу (тикшерү, эксперимент юлы белән);

2) мониторинг сатып алу (тикшерү, сораштыру, эксперимент, инструменталь тикшерү, документларны теркәү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

3) сайлап алу контроле (карау, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

4) инспекция визиты (мәҗбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотылган затның (аның филиаллары, вәкилләләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

5) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробаларны (үрнәкләрне), инструменталь тикшерүләр, сынаулар, экспертиза, эксперимент ярдәмендә);

6) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

7) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза, эксперимент ярдәмендә).

3.2. Контрольләнгән зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (күзәтчелек) чаралар уздырыла (алга таба - үзара хезмәттәшлексез контроль (күзәтчелек) чаралар):

1) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләренә, шул исәптән ведомствонара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган күрсәткечләренә, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләренә,

«Интернет» челтәрендәге күрсәткечләргә, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләргә, тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләргә, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләргә, башка гомум үтәүне күзәтү);

2) урынга барып тикшерү (тикшерү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү (видеоязмалар кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.3. Мәжбүри таләпләргә үтәлешен күзәтүгә һәм күчмә тикшерүгә контрольдә тотыла торган затлардан башка Башкарма комитет үткәрә.

3.4. Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 31.07.2020 ел N 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 3 пункты нигезендә килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.5. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләргә (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан мәгълүмат килгәндә, Башкарма комитетта гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләргә (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чараларны үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертәп, шундый белешмәләргә алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарның үтәлешен күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына керткән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләргә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәгә үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләргә тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләргә бозуны бетерү турында күрсәтмәгә үтәлешен турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары, планнан тыш тикшерүләр шулай ук "Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында" РФ Хөкүмәтенә 10.03.2022 ел N 336 номерлы карарының 3 пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча да үткәреләргә мөмкин.

3.6. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсә нигезендә уздырыла.

3.7. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы яисә зыян китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсә кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилленгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.8. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торучы гамәлгә ашыру

өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йөкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрақларда үткәрелә.

3.9. Гражданның, юридик затларга һәм индивидуаль эшкүарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуну вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.10. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлегенә, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 06.03.2021 ел № 338 карары белән расланган белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр биру кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.11. Ничшиксез эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган гражданның һөжүм иткән очракта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокукы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкүар, гражданның Башкарма комитетында (эмма 20 көннән дә артык түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмасы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китертү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен жидди сәбәпләр булу.

3.12. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көнненән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очраklarында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.14. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат жиберү керә.

3.15. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткөрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Акты рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жиберелә.

3.16. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.17. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булган эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждандан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклеген турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлегенә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үзү тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр турында хәбәр итә. Күрсәтелгән граждандан документларны кәгазь чыганақта жиһәрәргә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган қарарларны гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жиһәрү, шул исәптән кәгазь чыганақта, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәғлүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәғлүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.18. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачықланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган қыйммәтләргә зыян (зыян) китерү қурқынычын профилактикалауға юнәлдерелгән башка чаралар үткәргәргә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чаралары үткәрилгәндә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында қаралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачықланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган қыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачықланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган қыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм граждандарның, оешмаларның законға саклана торган қыйммәтләргә зыян (зарар) китерү қурқынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәғлүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларға жиһкерү буенча Россия Федерациясе законнарында қаралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегенә законда саклана торган қыйммәтләргә зыян (зарар) китерү қурқынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәғлүмат жиһкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачықланганда яисә административ хокук бозу ачықланганда тиешле мәғлүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиһәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачықланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны қисәтүне, закон тарафыннан саклана торган қыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый қалуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судқа мөрәжәгать иткәнчегә қадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда қаралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

6) контроль (күзәтчелек) чарасы барышында тормыш һәм сәламәтлеккә авыр зыян китерү куркынычы тудыручы хокук бозулар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу, ил оборонасына һәм дәүләт иминлегенә зыян китерү очраklары ачыкланган очракта гына контрольдә тотылган кешегә ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелә.

Контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру йомгалары буенча күрсәтмәне контрольдә тотыла торган зат белән үзара хезмәттәшлексез бирү рәхсәт ителми.

3.20. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм граждaннар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.21. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижелелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

ТӨП КҮРСӨТКЕЧЛӨР

төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө һәм аларның
максатчан күрсөткөчлөрө, индикатив күрсөткөчлөр

1. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө төп күрсөткөчлөр
һәм аларның максатчан күрсөткөчлөрө:

Төп күрсөткөчлөр	Максатчан мөгънөлөр (%)
мөжбүри таләплөрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очрактары өлөшө	70-80
Контроль органнарның һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чаралар үткөргөндө гамәллөрөнә (гамәл кылмавына) карата алынган шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезлөнгөн шикаятьләр өлөшө	0
Нәтижәләр буенча кабул ителгән карарлар өлөшө суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар, карарларның гомуми саныннан	0

2. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө индивидуаль күрсөткөчлөр: Федераль дөүлөт контроленең (күзөтчелегенең) индикатив күрсөткөчлөрө исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 3) мөжбүри таләплөрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорынан читкә тайпылуы нигезендө хисап чорында үткөрөлгән планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 4) хисап чорында үткөрөлгән үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзөтчелек) чараларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткөрөлгән һәр КНМ төрө буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткөрөлгән контроль (күзөтчелек) чаралары саны;
- 7) хисап чорында үткөрөлгән мөжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мөжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мөжбүри таләплөрне бозулар ачыкланган контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

11) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;

12) контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жиберелгән гаризалар саны;

13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;

14) хисап чоры ахырына контрольнең исәпкә алынган объектларының гомуми саны;

15) хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;

18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләрнең гомуми саны;

19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срогын бозган шикаятьләр саны;

20) тикшерү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органы карарын тулысынча йә өлешчә юкка чыгару турында яки контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында гамәлгә яраксыз дип тану турында карар кабул ителгән судка кадәр тәртиптә контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләр саны;

21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;

22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан хисап чорында игълан ителгән таләпләрне канәгатләндерү турында карар кабул ителгән суд тәртибендә жиберелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;

23) хисап чорында дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткөрелгән һәм аларның нәтижәләре дәрәс түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны.